

De acht tekenen in het Evangelie
naar Johannes

Inleiding (1)

I. Inleiding

In het Evangelie naar Johannes vinden we acht tekenen. Het eerste teken is de verandering van water in wijn bij de bruiloft in Kana. Johannes schrijft hierover:

‘Dit beginsel der tekenen heeft Jezus gedaan te Kana in Galilea, en heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard; en Zijn discipelen geloofden in Hem.’ (Joh. 2:11).

Het tweede teken vinden we in Johannes 5. Het gaat over de genezing van de zoon van een koninklijke hoveling. Johannes besluit de beschrijving hiervan met:

‘Dit tweede teken heeft Jezus wederom gedaan als Hij uit Judea in Galilea gekomen was.’ (Joh. 4:54).

Johannes nummert hiermee als het ware de door hem beschreven tekenen. ‘Het beginsel der tekenen’ (of begin van de tekenen), ‘dit tweede teken’. We worden hiermee uitgenodigd om door te nummeren. Als we dat doen komen we op acht tekenen en wel:

1. Water in wijn veranderd (Joh. 2:1-12)
2. De zoon van de koninklijke hoveling genezen (Joh. 4:43-54)
3. De genezing van de verlamde te Bethesda (Joh. 5:1-15)
4. De wonderbare spijziging (Joh. 6:1-15)
5. Wandelen op de zee (Joh. 6:16-21)
6. De genezing van de blindgeborene (Joh. 9:1-14)
7. Lazarus uit de doden opgewekt (Joh. 11:1-44)
8. De visvangst (Joh. 21:1-14)

Over deze acht tekenen gaan deze en de volgende Bijbelstudies.

Het doel van de tekenen

Het woord dat Johannes gebruikt is het Griekse *sèmeion*. Een teken is iets wat iets beTEKENT. Zo moeten we deze acht tekenen ook lezen. Ze hebben betekenis. Johannes heeft juist deze acht tekenen onder de inspiratie van de Heilige Geest zorgvuldig uitgezocht om op te schrijven.

Dat ze zorgvuldig zijn uitgezocht blijkt wel dat Johannes te kiezen had uit heel veel tekenen. Dat blijkt uit de volgende teksten:

‘Jezus heeft dan heeft nog wel vele andere tekenen in de tegenwoordigheid van Zijn discipelen gedaan, die niet zijn geschreven in dit boek.’ (Joh. 20:30).

‘En er zijn nog vele andere dingen, die Jezus gedaan heeft, welke, zo zij elk bijzonder geschreven wierden, ik acht, dat ook de wereld zelve de geschreven boeken niet zou bevatten.’ (Joh. 21:25).

Johannes had dus nogal wat te kiezen. Die keuze vond plaats op grond van een doel. Naar dat doe hoeven we niet te gissen. Hij is daar heel duidelijk over.

‘Maar deze zijn geschreven in dit boek, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon van God; en opdat gij, gelovende, het leven hebt in Zijn Naam.’ (Joh. 20:31).

De samenhang in de tekenen

De acht tekenen blijken op een hele bijzondere manier met elkaar samen te hangen en wel zo dat het eerste teken correspondeert met het achtste teken, het twee met het zevende, het derde met het zesde en het vierde met het vijfde. Zó duidelijk zijn de overeenkomsten, dat het niet anders kan dan dat deze samenhang wel ontworpen moet zijn. Aan de details van deze overeenkomsten is de rest van deze studie gewijd.

Laten we eerst kijken naar het eerste en het achtste teken en de bijzonderheden naast elkaar zetten.

Het eerste en het achtste teken

Water in wijn veranderd (Joh. 2)	De visvangst (Joh. 21)
De achtergrond; Nathanaëls geloof	De achtergrond; Thomas' ongelooft
De plaats: Galilea (vs. 1)	De plaats: Galilea (vs. 1)
‘Op de derde dag’ (vs. 1)	‘De derde maal’ (vs. 14)
Wijn verschaft (vs. 8, 9)	Een maaltijd bereid (vs. 9)
‘Jezus was ook genood, en Zijn discipelen’ (vs. 2)	Jezus noodde Zijn discipelen (vs. 5, 12)
Gebrek bekend gemaakt: ‘geen wijn’	Gebrek bekend gemaakt: ‘in die nacht vingen zij niets’, geen toespis (vs. 3, 5)
Getallen: Zes watervaten, twee of drie metreten (vs. 6)	Getallen: tweehonderd ellen, honderd drie en vijftig vissen (vs. 8, 11)
Bevel: ‘Vult de watervaten met water’ (vs. 7)	Bevel: ‘Werpt het net aan de rechterzijde van het schip’ (vs. 6)

Gehoorzaamheid: 'En zij vulden ze tot boven toe' (vs. 7)	. Gehoorzaamheid: 'Zij wierpen het dan' (vs. 6)
De watervaten tot aan de rand gevuld (vs. 7)	Het net vol grote vissen (vs. 11)
'en zij droegen het' (<i>e-nenkan</i> , vs. 8)	'Brengt van de vissen' (<i>e-nenkate</i> , vs. 10)
'en heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard' (<i>e-fanerosen</i> , vs.11)	Jezus Zijn discipelen geopenbaard (<i>efanerosen</i> , <i>e-fanerothen</i> , vs. 1, 14)
Het geloof van Zijn discipelen (vs. 11)	De liefde van Zijn discipel Petrus (vs. 15-17)

Bij zoveel overeenkomsten moeten we deze twee tekenen wel samennemen en ze samen verklaren. Zeker als we zien hoe er tussen de andere tweetallen van tekenen even zo grote overeenkomsten bestaan.

Het tweede en zevende teken zullen we nu met elkaar vergelijken.

Het tweede en het zevende teken

De zoon van de koninklijke hoveling genezen (Joh. 4)	Lazarus uit de doden opgewekt (Joh. 11)
De achtergrond; verwerping (vs. 43, 44)	De achtergrond; verwerping (10:31, 39; 11:1)
De tijd; 'na de twee dagen' (vs. 43)	De tijd; 'toen bleef Hij nog twee dagen in de plaats, waar Hij was (vs. 6)
Zijn zoon; krank (<i>èstenei</i> , vs. 46)	'welker broeder Lazarus krank was' (<i>èstenei</i> , vs. 2)
Een uitleg tussen haakjes over de plaats Kana (vs. 46)	Een uitleg tussen haakjes over de persoon Maria (vs. 2)
'want hij lag op zijn sterven'. (vs. 46). De dood alleen hier en in 11:14.	Lazarus is gestorven (vs. 14). De dood alleen hier en in 4:46.
'Zo zult gij niet geloven' (vs. 48)	'opdat gij geloven moogt' (vs. 15)
'eer mijn kind sterft' (vs. 49)	'zo ware mijn broeder niet gestorven' (vs. 21, 32)
'kwamen hem zijn dienstknechten tegemoet' (vs. 51)	'Martha... ging Hem tegemoet' (vs. 20, 30)
'Uw kind leeft' (vs. 51)	'Lazarus, kom uit!' (vs. 43)
'verliet hem de koorts' (<i>afèken</i> , vs. 52)	'laat hem heengaan' (<i>afete</i> , vs. 44)

De vergelijking van het derde met het zesde teken en het vierde met het vijfde teken zullen we voor de volgende studie bewaren.